

ljenika – Podružnica Vukovar u Vinkovcima. Od petka 2. rujna do subote 10. rujna održana su tri koncerta, dvije koncertne mise i orguljaška radionica za

crkvene orguljašice i orguljaše. Vinkovački orguljaški festival *Organum Cibalae* obuhvatio je organizaciju orguljaških koncerata uz slobodan ulaz, a u svrhu

obogaćivanja kulturne ponude grada i promocije ozbiljne glazbe, posebice među mladima i svima koji za to imaju potrebe.

Snježana Kraljević

ZAGREB

Svečanost kolaudacije novih orgulja u crkvi sv. Pavla

U nedjelju, 2. listopada 2016. svečanom svetom misom u 11 sati koju je predslavio pomoćni zagrebački biskup mons. Mijo Gorski blagoslovljene su nove orgulje u crkvi svetoga Pavla, rad orguljarske radionice Škrabl iz Slovenije.

Orgulje su u ovom obliku još prije desetak godina zamislili pokojni župnik mons. Željko Jurak i mo. Josip degl' Ivellio koji je i predložio njihovu dispoziciju u suradnji s Antonom Škrablom te određene tehničke opcije poput pomičnoga sviraonika i dr., a ostvarene i realizirane uz veliki i samozatajan angažman sadašnjega župnika vlč. Vinka Tomića.

U prepunoj župnoj crkvi okupili su se i brojni uzvanici, među kojima: pomoćnik ministar kulture RH Davor Trupković, rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damir Boras, dekan Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Mislav Grgić, ravnateljica Hrvatskoga restauratorskoga zavoda dr. Tajana Pleše, zamjenica Velikoga meštra Družbe »Braća hrvatskoga zmaja« Dragica Krpan, veleposlanici RH u miru

prof. dr. sc. Đuro Deželić i prof. Zlatko Stahuljak, dirigenti i skladatelji mo. Josip Jerković i mo. Silvije Foretić, gradonačelnik grada Korčule g. Andrija Fabris, graditelj crkve sv. Pavla ing. dr. Tomislav Premerl i graditelj orgulja g. Anton Škrabl iz Rogaške (Slovenija).

Mons. Mijo Gorski uvodno je istaknuo kako su nove orgulje i izgledom i zvukom posebnost i važnost ne samo ovoga dijela grada Zagreba već i šire te čestitao svima koji su uložili trud i znanje, kao i novčana sredstva za realizaciju toga veličanstvenoga djela koje će kao takvo biti ne samo u službi svete liturgije već i kao prihvaćen i korišten novi koncertni instrument.

Tijekom svečane mise, Mješoviti zbor crkve sv. Pavla uz orguljašku pratnju doc. mr. art. Krešimira Haasa i Javora Valjka i dirigentsko vodstvo mo. Josipa

degl' Ivellija izveo je Misu **Orbis factor** Josipa degl' Ivellija za gregorijansko pjevanje, mješoviti zbor i orgulje te skladbe Krste Odaka, Ljube Kuntarića i Wolfganga Amadeusa Mozarta.

Nakon mise uslijedio je kolaudacijski koncert, a na početku koncerta mo. Josip degl' Ivellio uz glazbenu asistenciju mr. art. Krešimira Haasa održao je predavanje o povijesti i nastanku orgulja te o najvažnijim tehničkim i drugim karakteristikama.

Na koncertu su izvedena djela za orgulje solo te za orgulje i zbor Johanna Sebastiana Bacha, fra Fortunata Pintarica (OFM) i Anđelka Klobučara.

Po završetku koncerta graditelj orgulja g. Anton Škrabl uručio je ključeve orgulja župniku vlč. Vinku Tomiću.

Molitva za kraljicu Helenu i koncert u Gospinoj crkvi

Povodom četvrt stoljeća hrvatske neovisnosti, na Gospinu je otoku 8. listopada održana svečanost spomena ukopa hrvatske kraljice Helene (Jelene). Nakon minulih stoljeća, liturgijskim spomenčinom molitve odrješenja za kraljicu Helenu i sve hrvatske kraljeve, koju je nad ostatcima bazilike svetoga Stjepana predvodio župni vikar Gospe od Otoka don Nikola Mikačić, ponovno je oživjela molitva nad grobovima hrvatskih kraljeva. Svečanost je nastavljena koncertom marijanskih skladba u crkvi Gospe od Otoka na kojemu su nastupali Branka Pleština-Stanić, Helena Čilaš, Ida Bilić, Ivan Bralić i Mirko Jankov. Riječima *In hoc tumulo qu(i)escit* – započinje nadgrobni natpis kraljice Helene. U ovom grobu počiva, sniva Helena... Ovaj veličanstveni natpis već u svojim prvim riječima odražava duboku vjeru onoga o kome piše i onoga tko ga je napisao. Neki od najvećih umova teologije stasali u slavnom srednjem vijeku upravo su riječju *qu(i)escit* označavali konac ovozemaljskoga života, usnuće, san. Usnuti, snivati ili počiniti mogu samo oni koji vjeruju da će se probuditi, probuditi na život

SOLIN

vječni. Svečanost i koncert na simboličan su način otklanjanje prašine, njezino otpuhivanje dahom iz dubine duše. Rekli bismo, udahnjivanje. Duboka pobožnost prema Majci Božjoj u hrvatskom, marijanskom narodu prisutna je od samih početaka zahvaljujući i kraljici koje se narod spomenuo ovom svečanošću. Helena Dobra, kako je nazivaju iščitavajući njezin nadgrobni natpis, providonosnom izgradnjom marijanskoga svetišta ovaj je narod posvetila i odredila kao marijanski.

Zemni ostatci hrvatske kraljice Helene i drugih hrvatskih vladara koji su ovdje pokopani pretvoreni su u prah i izmiješali su se sa zemljom u utrobi najstarijega marijanskoga svetišta u Hrvata, učinivši tako ovo mjesto Otokom svetoga hrvatstva – kako ga je običavao nazivati monsinjor Tugomir Marija Jovanović. Štoviše, svetost najstarijega marijanskoga svetišta u Hrvata i jednoga od najvažnijih izvorišta hrvatske kulture naglasio je i sveti Ivan Pavao II. na Otoku prije točno osamnaest godina, pozdravljajući se posebno sa Solinjanima. Održana svečanost – liturgija i koncert istinski su pokazatelj ponosa solinskoga naroda na blago vjere koje mu je povijest povjerila na ljubomorno čuvanje.

Koncertom duhovne glazbe *Virgini Matri*, posvećenom mahom marijanskoj tematici, u listopadu, mjesecu Marije – Djevice – Majke, biranim naslovima publici su posredovani nadahnuti glazbeni trenutci što su potekli iz perā stranih i domaćih skladatelja od vremena 16. do 20. st. Iako nastale u različitim povijesnim epo-

hama, gdje i u svjetlu međusobno oprečnih tonskih estetika i stilskih pogleda, skladbe koje su se izvodile – neke od njih široj javnosti možda i nepoznate – bez sumnje redom donose iskonsku iskrenost i predanost onih koji svojim pjevanjem, kako je to sv. Augustin pred tisućljeće i pol posvjedočio, »dvostruko mole« – uvijek, dakle, i u svim vremenima. Majstori poput Bacha, Gounoda, Cecchinija, Bajamontija, Schuberta, Zajca i drugih svojim su djelima tonskim sredstvima, svaki na svoj način, zaodjenuli neke od najpopularnijih katoličkih molitvenih zaziva, intimnih prozno-poetskih iskaza poniklih iz riznice Crkve ili pak iz usta pojedinih i misli upućenih Bogorodici Djevici.

Osim Gospi, ovaj je koncert posvećen još jednoj kraljici, naime Heleni, »majci sirotā i zaštitnici udovica« koja – kako svjedoči njezin dirljivi epitaf – »osmoga dana prije oktobarskih ida [bî u Solinu] u miru pokopana, 976. godine od utjelovljenja Gospodinova, indikcije četvrte, petoga mjesечеvoga kruga, sedamnaeste epakte, petoga sunčevoga kruga koji se poklapa sa šestim«. Simbolika koncerta, jezik na koji u svojim životima počesto zaboravljamo ili ga previdamo, nerijetko čak olako, brojem i odabirom skladba želi konačno glazbenim senzibilitetom posredovati samu srž svih ljudskih stremljenja, pavlovski shvaćenu svezu savršenstva, kako djetinju, tako i onu starijih životnih uzrasta – ljubav, zahvalnost i mir...

Mario MATIJEVIĆ
Mirko JANKOV